

Syyrin Sanomat

2010

Sukulaisia Liedon kirkolla. Kuva Matti Äärilä

SISÄLLYS

TOIMITTAJALTA	3
HYVÄT SUKULAISET	4
SIHTEERIN PALLILTA	5
SYYRIN SUKUSEURAN 25-VUOTISJUHLAT	6
JAAKKO IHAMUOTILAN PUHE LIEDON KIRKOLLA	12
TIMO SYRJÄNEN MUISTELEE SUKUSEURAN ALKUVAIHEITA	14
IN MEMORIAM EVA IHAMUOTILA	15
MIKKO-VELI JA KUMMITYTTÖ KRISTIINA MUISTELEVAT	
EVA IHAMUOTILAA	17
EVA IHAMUOTILAN PERINNEKOKOELMAT JA -ARKISTOT	19
PIRKKO PAKULAN JA PAULA MUURISEN HAASTATTELU	20
MIKKO IHAMUOTILAN ELÄMÄNTYÖSTÄ	25
TAISTELUA HENKIINJÄÄMISESTÄ	30
SÄÄTIÖN JAKAMAT APURAHAT	35
LISÄINFORMAATIOTA SUKUTAPAAMISESTA	36
SUKUSEURAN HALLITUS	39

TOIMITTAJALTA

Tämä vuosi on ollut taas antoisa Syyrin Sanomien toimittajalla.

Sukutapaaminen Liedossa, missä vietettiin sukuseuran 25-vuotispäiviä, sujui hyvin. Tapaamisesta on kuvia ja juttu tässä lehdessä. Värikuvat tapaamisesta löytyvät sukuseuran nettisivuilta: <http://www.syyrinsukuseura.com/vuotisjuhla/index.html>.

Muita mieleenpainuvia toimitustehtäviä tämän vuoden varrella on ollut esimerkiksi Mikko Ihamuotilan haastattelu. Viisautta sanan merkityksessä paistoi hänestä.

Pyydän huomioimaan, että lehden mukana tulee lomake jäsenmaksua varten ja kutsu suvun kesäretkelle, joka on sunnuntaina 29.8.2010 ja suuntautuu Tampereelle. Erillistä kutsua sukuretkelle ei lähetetä! Lisäinfoa tapahtumasta on tämän lehden loppupuolella.

Huomioikaa myös, että säätiö ei enää lähetä kaavakkeita apurahahakemuksiin, vaan ne printataan sukuseuran nettisivuilta. Viimeinen jättöpäivä hakemukselle on 30.9.2010.

Sihteeri Matti Äärilä on lisäksi pyytänyt, että hänelle ilmoitettaisiin sekä kaikki osoitteenmuutokset että sukuun syntyneet ja edesmenneet henkilöt, jotta tieto sukulaisista olisi ajan tasalla.

Mukavia lukuhetkiä!
Syyrin Sanomien toimittaja,
Ilkka Lindstedt

HYVÄT SUKULAISET

Ensi kesän retkemme (29.8.) suuntautuu Tampereelle ja tutustumme James Finlaysonin perustaman tehtaan historiaan.

James Finlaysonilla oli unelma

Tampere 1820 on kylä, jossa elämä on ankaraa mutta kosken rannalla seisoo mies jonka unelma on vahva. Tänne hän rakentaisi tehtaan joka valmistaisi laadukkaita kankaita kaikkialle Suomeen.

Aloitamme Finlaysonin palatsissa lounaalla klo 12. Lounaan jälkeen seuraamme liittyy kaksi Tampereen kaupungin opasta. Heidän opastuksellaan saamme varmasti hyvän kuvan siitä, millaista tuohon aikaan oli olla töissä pohjoismaiden suurimmassa puuvillakutomossa.

Lama jatkuu edelleen vaikkakin orastavia merkkejä tulevasta noususta on havaittavissa. Nyt pitäisi rohkeasti ruveta puhumaan noususta. Kaikki alkaa aina rakentamisesta, joka työllistää ison joukon eri alojen ammattimiehiä.

Edellisen nousukauden veturina oli Nokia, ”connecting people”. Nyt tarvittaisiin paljon puhuttua innovatiivisuutta luoda uutta ja löytää uusia unelmia. Miettikääpä aikaa ennen internetiä, kännyköitä, tekstiviestejä, sähköpostia... jne.

Toivottavasti mahdollisimman moni pääsee osallistumaan kesäretkeemme. Erillistä kutsua emme lähetä suvunjäsenille, vaan tälläkin kertaa kutsu on tämän Syyrin Sanomien numeron ohessa.

Muistakaa myös, että Matilda Ihamuotilan Muistosäätiön apurahahakemuskaavakkeita ei postiteta, vaan kaavake löytyy Syyrinsuvun kotisivuilta.

Nähdään kesällä Tampereella

Jukka Kahila

SIHTEERIN PALLILTA

Syyrin sukuseura on aloittamassa ensimmäisen puolivuosisatansa jälkimmäistä puoliskoa. Ollaan taas avaamassa uutta latua sukuseuran toiminnassa.

Tällaisen seuran toiminta on tavallaan kaksijakoista. Sen tärkeänä tehtävänä on selvittää suvun historiaa ja menneisyyttä, joka tämän päivän suvulle kertoo oman alkuperämme. Se on mielenkiintoista, mutta myös paljastaa tärkeitä tietoa, joka tulee siirtää tuleville sukupolville.

Seura on aikanaan perustettu Fredrica ja Matti Syyrin jälkeläisten sukuseuraksi. Suvun historiasta ennen heitä on kuitenkin vain vähän tietoa. Tiedon saaminen suvun historiasta mahdollisimman pitkältä ajalta vaatisi asiasta innostuneen henkilön, jolla olisi aikaa ja ennen kaikkea innostusta tunkeutua 1700- ja 1800-lukujen – ehkä kauemmaksikin – Syyrin historiaan.

Se seuran toinen, yhtä tärkeä tehtävä on pitää yllä yhteydenpitoa suvun jäsenten kesken. Suku on vuosikymmenien aikana kasvanut ja levittäytynyt maailmalle, eivätkä kaikki sukulaiset edes tunne toisiaan. Järjestäessään sukukokouksia ja yhteisiä retkeilyjä sukuseura toivookin, että mahdollisimman moni sukuun kuuluva merkkää tapahtumat kalenteriinsa ja varaa ajankohdan tätä tapahtumaa varten ollakseen mukana.

Seuran hallitus toivoo myöskin, että seuran jäsenet itse kukin toiminnan monipuolistamiseksi kertoisivat ehdotuksia toiminnan uudistamiseksi ja uusien jäsenten saamiseksi mukaan. Tällä tavalla seurasta tulisi vielä enemmän koko suvun seura.

Tämän kaltaiset ajatukset pyörivät vakoisen tukan alla, kun yritin selvittää pihaa vastasataneesta lumesta, sitä hyötyliikuntaa on kuluneen talven aikana saanut harrastaa koko nokko.

Kaikesta huolimatta kesä kuitenkin tulee ja sukuseura retkeilee Tampereelle nääs. Elokuun 29 päivänä. Merkkää päivä kalenteriisi.

Jäsenmaksulomake tulee tämän lehden mukana. Yksin asuva maksaa 10 € ja jos perheessä on useampi täysi-ikäinen, jäsenmaksu on 30 € koko perheeltä. Merkitse maksukuittiin kaikkien maksavien nimet, niin saadaan jäsenluettelo ajan tasalle.

Toimeliasta kevättä ja kesää toivottaen,

Matti Äärilä sihteeri

SYYRIN SUKUSEURAN 25-VUOTISJUHLAT:

KUVA-ALBUMI

Kuvat: Kirsti Kuivajärvi & Ilkka Lindstedt

Seuraaville sivuille on kerätty kuvia Syyrin sukuseuran 25-vuotisjuhlista, jotka alkoivat Jumalanpalveluksella Liedon kauniissa kirkossa. Sukuhaudalla paljastettiin Fredrika Syyrin hautalaatta, minkä jälkeen sukulaiset siirtyivät Liedon kunnantalolle lounaalle ja seurustelemaan.

Kunnantalolla kerrottiin kala- ja muita juttuja, syötiin lounas ja pidettiin juhlakokous. Jaana-Marja Muurinen kertoi tekemästään sukututkimuksesta ja totesi, että Syyrin historia on myös kantatilojen historiaa, sillä miltei kaikki varhaiset henkilöt olivat maanviljelijöitä. Sukuseura myös muisti suvun jäseniä:

Kunniajäsenen kunniakirjat:

Paula Muurinen
Matti Ihamuotila
Marja-Riitta Perttula

Viirejä jaettiin:

Kyllikki Raatikainen
Matti Saarinen
Anna-Leena Verkasalo
Leena Ihamuotila-Fabre
Katriina Ihamuotila

Merkkipäiviä viettäneitä muistettiin:

Helge Kahila
Pertti Pakula
Lasse Syrjänen
Ritva Äärilä
Erkki Lehtovuori
Tuula Ihamuotila
Risto Ihamuotila
Matti Äärilä
Kaija Kurkela
Kristiina Ihamuotila
Raimo Toivonen
Lea Toivonen
Sirikka Vainio
Jaakko Ihamuotila

Jaakko Ihamuotila muisteli mieleenpainuvalla tavalla suvun historiaa
puheessaan Syyrin sukuhaudalla, josta kuva alla.

Kaija Kurkela esitteli
Jukka Kahilalle ja
muille Liedon
rosariumin istutuksia.
Kaija kertoi, että
rosariumiin oli
istutettu Syyrin
sukuseuralle ja Lauri
Postille nimik-
koruusut. Ruusut
löytyivät
aurinkoisesta
ruusutarhasta, vaikka
paras kukinta-aika
olikin jo ohi.

Kerrottiin kala- ja
muita juttuja, kesän
saaliita oli ollut mm.
12 kg:n lohi. Toinen
kalastaja kehui 90
kuhan saalista
verkolla.

Säätiön johtokunnan jäsenet Timo Syrjänen ja Heikki Kurkela vaihtoivat kuulumisia.
Timo oli 25 vuotta sitten sukuseuran ensimmäinen puheenjohtaja.

Sukuseuran puuhamiehet: puheenjohtaja Jukka Kahila ja sihteeri Matti Äärilä.

Sirkka Vainio
esittelee Matti
Äärilälle
sukuseuralta
saamaansa
taidelasilahjaa.
Sukuseura muisti
merkkipäiväänsä
viettäneitä.

Kahvi ja kakku
maistuivat.
Marja Äärilä,
Lea Toivonen ja
Raimo Toivonen
kertoivat
olleensa mukana
sukuseuran
toiminnassa
seuran
alkuajoista
lähtien.

Jaana-Marja Muurinen (vas.) on tullut lähisuvun iloksi Bostonista Suomeen kesälomalle. Jaana-Marja on tehnyt arvokkaan työn tutkimalla Fredrica Jaakontytär Syyrin sukujuuria. Jaana-Marja kertoi sukukokouksessa sukututkimuksestaan, jonka hedelmiä julkaistiin vuoden 2009 Syyrin Sanomissa.

JAAKKO IHAMUOTILAN PUHE LIEDON KIRKOLLA

Hyvät Syyrin sukuseuran jäsenet,

Sukuseuramme täyttäessä 25 vuotta on syytä muistaa ja kiittää kaikkia niitä seuran jäseniä, jotka vuosien varrella ovat olleet aktiivisesti mukana seuran toiminnassa, sen hallituksessa, sukukokousten järjestäjinä, Syyrin Sanomien toimituksessa ja monissa muissa aikaa ja vaivaa vaatineissa hankkeissa.

Tänään tulee kuitenkin erityisesti muistaa neljää jo kahden edellisen vuosisadan aikana edesmennyttä suvun jäsentä, Frederica ja Matti Syyriä, joiden nimeä seura kantaa, heidän vanhinta tytärtään Matildaa ja hänen nuorinta poikaansa Rikhardia, joka perusti äitinsä nimen mukaisen sukusäätiön 1970-luvun puolivälissä. Säätiön perustamisesta alkoivat suvun kokoontumiset, vaikka varsinainen sukuseura syntyi vasta vajaat kymmenen vuotta myöhemmin.

Helsingin kaupungin energialaitoksen historiateoksessa Sähkön taitajat on yhden luvun otsikko "Neljänesvuosisata Ihamuotilan aikaa", mikä osoittaa että Rikhard Ihamuotila oli taitava sähköinsinööri. Hän oli myös maanviljelijä ja itsenäinen ajattelija sekä säästäväinen ja taitava sijoittaja. Meidän kannaltamme hän kuitenkin oli ennen kaikkea äitiään ja sukuaan arvostava lahjoittaja, jota saamme kiittää sukuseuran syntyyn johtaneista ratkaisuksista. Monet suvun nuoret ovat nauttineet sukusäätiön stipendeistä ja useat suvun ulkopuolisetkin voivat olla kiitollisia Suomen Kulttuurirahastossa olevan Matilda Ihamuotilan rahaston tuesta heidän opinnoilleen ja tutkimuksilleen.

Matilda Ihamuotilan muistosäätiön nimi ja säännöt osoittavat, että Rikhard arvosti ja kunnioitti äitiään, joka ilmeisesti oli taitava ja ahkera maalaistalon emäntä. Niin täytyi ollakin, sillä runsaat sata vuotta sitten, kun sosiaaliturvasta ei ollut tietoaakaan, hän kasvatti ja koulutti yksinhuoltajana viisi poikaa ja tyttären, jotka hänen leskeksi jäädessään olivat kaikki alle 14-vuotiaita. Talonpidossa Matilda sai toki apua sisaruksiltaan, mikä osaltaan selittää miksi sukuseura kantaa Matildan vanhempien nimeä.

Frederica ja Matti Syyri syntyivät Syyrin ja Pakulan tiloilla täällä Liedossa, joka on Varsinais-Suomen sydäneluetta. Kirkko rakennettiin tänne jo vuosina 1320–40. He syntyivät kumpikin v.1820, siis vasta kymmenvuotiaaseen Suomen suuriruhtinaskuntaan ja kuuluivat siis yhteen ensimmäisistä sukupolvista, joka alkoi rakentaa Suomea autonomiasta kohti itsenäisyyttä.

Matti Syyrin tunnemme kaikissa hänestä polveutuvissa sukuhaaroissa säilyneistä valokuvasuurennoista, joissa on vankka harmaatukkainen parrakas isäntähahmo. Fredericasta taas tiedetään, että hän oli erittäin taitava käsistään ja kehräsi itse kasvatetusta pellavasta lankaa, mistä kutoi mitä hienointa pellavakangasta, jota myytiin tietävästi hyvään hintaan Turun torilla. Hän sai pellavakankaastaan myös Suomen Talousseuran hopearahapalkinnon 26-vuotiaana joulukuussa 1846.

Fredericalla ja Matilla oli seitsemän lasta, joista yksi oli naimaton joten esivanhempamme ovat lähtöisin kuudesta sukuhaarasta, jotka lasten ikäjärjestyksessä ovat Ihamuotilat, Pakulat, Jonkarit, Äärilät, Syyrit ja Eskolat. Seuran jäsenistön sukunimien lukumäärä on tietenkin moninkertaistunut, koska nuorimmat lienevät nyt jo kuudetta polvea suvun kantaisän ja äidin jälkeen.

Mutta miksi Frederica ja Matti Syyri saavat yhteisen muistomerkin vasta nyt? Tähän on hyvin luonnollinen syy, Frederica nimittäin kuoli v. 1894 ja hänet haudattiin Liedon Viinamäen hautausmaalle, joka kuitenkin jouduttiin veden nousun vuoksi poistamaan käytöstä. Matti taas kuoli vasta v. 1905 ja hänet haudattiin tänne Liedon kirkon hautausmaalle. Viinamäeltä poistettiin hautakivet kuitenkin vasta 1980-luvulla ja silloinen suntio toimitti Frederica Syyrin laatan Pertti Pakulalle, jota siis saamme kiittää sekä laatan säilyttämisestä että kiinnittämisestä. Tämä on hieno osoitus sekä suvun yhteenkuuluvuudesta että esivanhempien kunnioituksesta, mistä seikoista koko sukuseuran idea on lähtöisin.

Frederica ja Matti Syyti edustivat kestäviä talonpoikaisia arvoja: ahkeruutta, yritteliäisyyttä, rehellisyyttä, tietoa ja taitoa sekä luottamusta tulevaisuuteen, ystäviin ja sukuun. Uskon, että nämä arvot säilyvät suvun piirissä.

Jaakko Ihamuotila

TIMO SYRJÄNEN MUISTELEE SUKUSEURAN ALKUVAIHEITA

Teksti: Ilkka Lindstedt

Toimitus haastatteli Timo Syrjästä Syyrin sukuseuran 25-vuotisjuhlan yhteydessä. Timo Syrjänen oli sukuseuran ensimmäinen puheenjohtaja.

Timo kertoo: "Sukuseura perustettiin Histalla vuonna 1984 ja minut valittiin nuoresta iästäni huolimatta puheenjohtajaksi. Matilda Ihamuotilan muistosäätiön ja suvun piirissä oli herännyt ajatus sukuseuran perustamisesta."

Toiminta oli aluksi Timon mukaan hapuilevaa. Kovasti kuitenkin suunniteltiin ja mietittiin, mitä muuta toimintaa voitaisiin järjestää kuin pelkästään kokouksia. Yksi sukukokous järjestettiin laivalla, joka kuljetti sukulaiset Turusta Tukholmaan ja takaisin. Toimintaa pyrittiin ideoimaan mahdollisuuksien mukaan: suunniteltiin lehteä ja viiriä sekä tutkittiin, mitä muut sukuseurat ovat tehneet.

"Aluksi sukukokouksia oli joka vuosi, mutta se osoittautui liian tiheäksi", Timo sanoo. Niin päädyttiin siihen, että varsinaisia kokouksia järjestettäisiin joka toinen vuosi ja joka toinen vuosi on retkeilty yhdessä tai muuten tavattu.

Sukuseuran tulevaisuuden Timo näkee nuorisossa: heidän kauttaan toiminnalle saataisiin jatkuvuutta. "Innostuksen siemen tulisi kylvää jo opiskeluaikana", hän toteaa. Timo huomauttaa, että vaikka sukuseura on pystynyt uudistumaan trendien mukana – esimerkiksi internet on otettu käyttöön, perustettu omat www-sivut –, pitäisi myös traditioita kunnioittaa. Tärkeää on Timon mukaan, että hallituksessa on edustettuna kaikkia sukupolvia.

Timo on toiminut sittemmin Matilda Ihamuotilan muistosäätiön hallituksen puheenjohtajana. Säätiö on tehnyt arvokasta työtä muun muassa suvun opiskelijoiden taloudellisessa auttamisessa.

Lopuksi Timo esittää toiveen, että kaikki suvun jäsenet näkisivät itsensä saman suvun jäsenenä; eri sukuhaaroja ei pidä liiaksi korostaa.

IN MEMORIAM EVA IHAMUOTILA

Teksti: Sini Fabre

Sukumme vanhin jäsen Eva Ihamuotila poistui keskuudestamme 95-vuotiaana 7.1.2010. Eva eli pitkän elämän ja pysyi viime hetkiinsä asti antaumuksellisena ja herkkänä ihmisenä.

Eva syntyi Turussa 3.2.1914 Salli ja Frans Ihamuotilan nelilapsisen perheen esikoisena. Lapsuutensa ja nuoruutensa hän vietti Nokialla, Raisiossa ja Turussa. Ylioppilaaksi tultuaan Eva aloitti syksyllä 1934 opinnot lääketieteellisessä tiedekunnassa, mutta vaihtoi pian teologiseen tiedekuntaan, jossa hän suoritti loppututkinnon vuonna 1942. Sodan jälkeen Eva toimi Lahden seurakunnan nais- ja tyttötyöntekijänä. Vuonna 1947 hän siirtyi Turkuun opettajaksi, ensin Turun yhteislyseoon ja vuonna 1952 Turun tyttökouluun uskonnon ja historian nuoremmaksi lehtoriksi. Turun tyttökoulussa hän toimi rehtorina 15 vuotta. Eva siirtyi eläkkeelle vuonna 1976. Evan jälkipolvelle kirjoittamat teokset ovat selkeä osoitus siitä, kuinka paljon laaja suku merkitsi hänelle. Hänessä paloi halu jakaa kaiken kuulemansa, näkemänsä ja kokemansa seuraaville sukupolville. Se into, joka sai Evan kirjoittamaan ylös muistelmiaan kaikkine rikkaine yksityiskohtineen, on ihailtavaa. Itse ymmärsin vasta vuosien jälkeen Evan tekemän

suurenmoisen työn tärkeyden. Kun teksteihin on palannut Evan poismenon jälkeen, palautuvat mieleen myös ne ihanat keskusteluhetket Evan kanssa.

Kun muistelen Eva-tätiä, muistoja on laidasta laitaan. Ollessani lapsi Eva oli minulle hieman vieraampi ja joskus hieman jännitinkin tulevia käyntejäni Evan luona. Fridhemissä vietetyt kesät kuuluvat erottamattomasti lapsuuteni kesämuistoihin. Kun kesän ensimmäinen Fridhemissä käynti koitti, odotimme kovasti Mummon vierailua sinisen huoneen pienestä kaapista. Eva piti kädessään pientä nukkea, jota katsoimme ihmeissämme suurin silmin ja jolta saimme pienen lahjan tai makeisen. Myös värikkäät karnevalikeksit, pienet kävelyretket koskelle, kanarianlinnut, Evan pianonsoitto ja leikkimökki kuuluivat saumattomasti yhteen.

Vuosien mittaan välini Evaan lämpenivät. Muistan, kuinka olohuoneen kustavilaistyyllisen pöydän ääressä saatoimme jutella parikin tuntia kaikesta maan ja taivaan väliltä. Kerroimme toisillemme unistamme, ajankohtaisista asioista ja suvusta. Aina ei tarvittu sanoja kommunikaatioon: Evan rauhallinen olemus ja syvä ja lempeä katse välittivät hyvin paljon. Eva oli aina kiinnostunut toisista ihmisistä. Lähimmäisenrakkaus sekä läheisistä ja kaukaisista sukulaisista välittäminen olivat Evalle elämän peruspilareita. Eva koki suurta tarvetta auttaa ja tukea muita erilaisten hyväntekeväisyysjärjestöjen ja -yhdistysten kautta.

Evalle uskonto oli tärkeä. Kristillisessä kodissa varttuneena kristillisyys vaikutti kaikkeen Evan elämässä. Eva toimi aina uskollisena esirukoilijana ja kun olin lähdössä ulkomaille, hänellä oli tapana lähettää ”enkeleitä matkalle mukaan”. Niin hän myös teki jouluna 2009, kun lähdin Ranskaan. Eva kyseli kovasti silloin tulevaisuuteni suunnitelmista ja totesi, että ”sinullahan ei ole mikään kiire mihinkään, että parempi on toimia sen mukaan, miltä itsestä tuntuu”. En osannut tuolloin aavistaa, että se jää viimeiseksi puheluksemme. Eva jätti jälkeensä monta hyvää elämänviisautta ja paljon sekä suullista että kirjallista perimätietoa – ja suunnattoman suuren tyhjyyden. Eva-täti, olit korvaamaton!

Me sukulaiset, läheiset ja kaukaisemmat, muistamme lämmöllä Eva Ihamuotilaa ja hänen työtään suvun hyväksi.

Sinua ikävöiden,

Sini

MIKKO-VELI JA KUMMITYTTÖ KRISTIINA MUISTELEVAT EVA IHAMUOTILAA

Teksti: Erkka Nurmi

Istumme vaimoni Kristiinan kanssa Mikko Ihamuotilan kotona olohuoneessa, jonka seinät ovat täynnä tauluja. Tarkoituksemme ei kuitenkaan ole perehtyä niihin lähemmin. Olemme tulleet muuta varten. Mikko oli kutsunut meidät yhdessä muistelemaan tammikuussa kuollutta Evasisartaan.

Sovimme, että tehtäväni on kuunnella ja kirjata, mitä he puhuvat.

Kristiina: Millainen Eva oli lapsena?

Mikko: Evasta lapsena en voi muistaa paljoakaan. Hänhän oli minua 6 vuotta vanhempi. Kaiketi hän oli ihastunut pikkuveljeen. Myöhemmin hän hoiti ja holhosi minua. Sellainen hän oli koko elämänsä ajan. Hän esimerkiksi huolehti vaatteistani vielä silloinkin, kun olin jo sodat käynyt mies.

Kristiina: Saatan hyvin uskoa, että näin oli. Eva usein puhui sinusta, kun hän kertoi lähimmistä ihmisistään.

Mikko: Evalta riitti rakkautta minua kohtaan. Hän ei tuominnut minua, kun elämässäni oli vaikeuksia. Eva oli ihminen, jolle saatoin soittaa hädissäni alkoholiongelmani takia. Hän kuunteli ja ohjasi minut opiskelutoverinsa puheille, joka niihin aikoihin oli palannut Amerikasta opiskeltuaan siellä ihmisten sielunhoidollista auttamista.

Kristiina: Tiedän, kuka tämä Evan opiskelutoveri oli. Hän oli samaa teologikurssia Evan ja äitini kanssa. Kurssitoverit olivat Evalle tärkeitä. Hän seurasi heidän elämäänsä ja osallistui kurssikokouksiin, niin kauan kuin hänen vointinsa salli. Evan kuoltua kurssitovereita kaksi on vielä elossa.

Mikko: Eva ei ollut vain teologi. Hänellä oli tavattoman laaja tietopohja. Sen lisäksi, että hän oli uskonnon lehtori, hän opetti myös historiaa, filosofiaa ja psykologiaa. Kuitenkin ennen muuta hän oli syvästi uskonnollinen ihminen.

Kristiina: Eva oli opettaja ja vaikuttaja. Hän oli tätä kaikkea hyvin myönteisellä tavalla. Hän oli hieno ihminen ja kulttuuripersoonaa, jolta koen saaneeni paljon hyvää ja esimerkillistä elämääni.

Hän oli esteetikko, hyvin pukeutunut, hillitty ihminen. Evan kirjoittamat kirjat, joista useimmat olen lukenut ja joitakin saanut omakseni, ovat kallisarvoinen lahja meidän sukupolvellemme ja tuleville sukupolville.

Mikko: Sisko oli kaikin tavoin arvostettava ihminen. Kun häntä ei enää ole, niin silti mieleni tekee edelleen soittaa hänelle ja puhua hänen kanssaan. Luulen, että keskusteluillamme oli myös merkitystä hänelle. Ainakin sillä oli merkitystä, kun sodan aikana olin lomalla rintamalta ja menin tervehtimään häntä Saloon, jossa hän silloin oli töissä. Saatoin välittää hänelle henkilökohtaiset terveiset myös kotoa, jota hän ikävöi. Eva oli kiintynyt kotiin.

Kristiina: Kummitätini kiintymys kotiin ja sitä kautta läheisiin ihmisiin tuli esille siinä, kuinka hän rukoili ahkerasti kaikkien omaistensa puolesta, mutta myös minun kummilapsensa puolesta. Tässä hän jätti meille esimerkin tehdäksemme samoin rakkaittemme puolesta.

Mikko: Eva oli suvun ”matriarkka”. Hän muisti suvun ihmiset, asiat ja tapahtumat. Hän välitti minulle äidin sanat: ”Kukaan ei saa jäädä kantamaan syyllisyyttä.” Hän itse neuvoi eräässä tilanteessa kerran minua Raamatun kehotuksen mukaan: ”Älä kosta pahaa pahalla.” Vielä muistan hänen viisaan ja rohkaisevan opetuksensa uskontunnustuksen kohdasta, jossa puhutaan Kristuksen takaisin tulemisesta. Eva sanoi, että Kristus ei tule vain tuomitsemaan, vaan myös armahtamaan.

Kristiina: Sanotaan, että ”sydämen kyllyydestä suu puhuu”. Paljon meillä varmaan olisi vielä puhuttavaa Evasta. Yhden pienen, mutta itselleni sitäkin tärkeämmän ominaisuuden tahdon vielä sanoa kummitädistäni. Ollessani oppikoulun alaluokilla tein paljon käsitöitä. Jotkut niistä lähetin kummitädille joululahjaksi. Yllätyksekseni ihan viime vuosina Eva näytti minulle näitä joskus lähettämiäni ”tekeleitä”. Hän oli säilyttänyt ne arvokkaina muistoina.

EVA IHAMUOTILAN PERINNEKOKOELMAT JA -ARKISTOT

Teksti: Kirsti Kuivajärvi

Eva Ihamuotila on tehnyt arvokkaan työn perheensä ja suvun vanhojen kirjeiden, valokuvien ja tapahtumien tallentajana. Evan hyvän kirjoittamistaidon tuotoksista on hyötyä paitsi sukumme perinnetiedon tallentumisen myös laajemmin kulttuuriperinteen tutkimuksen kannalta. Hän on saanut myös asiantuntijoilta tunnustusta kirjoistaan kodin arkipäivän samoin kuin juhlien kuvaajana.

Eva Ihamuotila halusi välittää Syyrin Sanomien kautta suvun jäsenille tiedon siitä, miten hänen laajat arkistonsa ja tekstiilikokoelmansa säilyvät tutkijoiden käytettävissä.

Eva kirjoitti Syyrin Sanomien toimitukselle: ”Lopetettuani kirjoittamisen aloin järjestellä ja luetteloida vanhoja sukua ja perhettä koskevia asiapapereita ja kirjeitä. Valokuva-albumeihin merkitsin henkilötietoja ja dioihin kirjoitin selostuksia. Tämä ’arkistoni’ paisui niin laajaksi, että ymmärsin, ettei kenellekään omaisistani olisi ollut mahdollisuuksia sijoittaa sitä kotiinsa minun jälkeeni. Kerroin tästä ongelmasta mm. kummitytölleni Kristiinalle ja hänen puolisolleen. Eräänä päivänä kesällä 2007 Kristiina soitti ja ilmoitti, että Turun maakunta-arkiston ylitarkastaja tulee katsomaan ’arkistoani’.”

Yhteistyö Turun maakunta-arkiston kanssa eteni ripeästi. Ylitarkastajan käynnin jälkeen Eva sai muutaman päivän kuluttua arkistonsa luovutussopimuksen luonnoksen tarkastettavakseen. Molemmat osapuolet allekirjoittivat luovutussopimuksen 12.8.2007. Sopimuksen mukaan arkisto säilytetään Salli ja Frans Ihamuotilan perhekunnan kotiarkisto-nimisenä kokonaisuutena. Sen jälkeen kun arkisto on riittävällä tarkkuudella järjestetty ja luetteloitu, se on vapaasti tutkijoiden käytettävissä. ”Kuolemani jälkeen Salli ja Frans Ihamuotilan jälkeläiset voivat täydentää arkistoa Turun maakunta-arkiston suostumuksella. Muut henkilöt saavat täydentää arkistoa em. jälkeläisten ja Turun maakunta-arkiston yhteisellä suostumuksella. Arkisto säilytetään kodissani kuolemaani saakka ja siirretään sen jälkeen Turun maakunta-arkistoon”, kirjoitti Eva pohtien, että ehkäpä joku sukuamme tutkiva löytää joskus tulevaisuudessa tietoja tästä arkistosta!

Arvokas kulttuuriperintö on myös Evan huolella säilyttämä perheen vanhojen käsitöiden ja tekstiilien kokoelma, jonka osa oli vuonna 2005 esillä sukukokouksessa Raisiossa, Evan lapsuuden ja nuoruusiän kodissa, Fridhemissä. Salli ja Frans Ihamuotilan perhekunnan vanhat tekstiilit -nimisen kokoelman Eva on luovuttanut Hämeenlinnaan Fredrika Wetterhoffin kokoelmiin.

PIRKKO PAKULAN JA PAULA MUURISEN HAASTATTELU

Sukuhaarojen kantaäideistä ja -isistä sekä muisteloita Pakuloista

Referaatti Lea Toivosen haastattelusta 22.5.1997. Haastateltavina Pirkko Pakula (s.1923, Otto Pakulan pojan Anton vanhempi tytär) ja Paula Muurinen (s.1931, edellisen nuorempi tytär). Nauhalta referoinut Paula Muurinen. Toimitus on editoinut tekstiä hieman.

Lyhyt selvitys Matti ja Fredrica Syyrin lapsista:

Johan Otto (myöhemmin Juho Otto, kutsuttiin Otoksi) Pakula (1847–1912) syntyi Kurkelan Syyrillä Fredrica Jaakontyttären ja Pokkolan Pakulasta kotivävyksi Syyriin tulleen Matti Matinpojan toiseksi vanhimpana lapsena.

Vanhin lapsi, v. 1845 syntynyt Matilda-sisar oli Ihamuotila-haaran kantaäiti, Juho Otosta seuraava oli vanhapoika Frans Fredrik (1850 - 1917), joka asui aikuisena ensin Pakkalan Kylä-Uotilassa, kun se vielä sijaitsi Pakulan vieressä. Sitten hänelle tehtiin kahden huoneen mökki Pokkolaan (Peltola) niistä tukeista, jotka saatiin, kun Syyrin taatan tupa ja kamari purettiin hänen kuolemansa jälkeen. Frans Syyri oli hieman omalaatuinen ja hyvin uskonnollinen mies, joka opetti pikkupojille kauniita pöytätapoja, kun nämä saivat voileipää (pitää istua koko ajan pöydän ääressä jne.) Jälkimaailmalle on muuten säilynyt täydellinen luettelo hänen jäämistönsä huutokaupasta; mitä myytiin, kuka osti ja mitä maksoi.

Seuraava, Fransia nuorempi, oli tytär Amanda Josefina Jonkari (1852-1928, Hän oli rusthollari Jonkarin toinen vaimo (ensimmäinen oli Amandan täti v.1832 syntynyt Syyrin taatan sisar Ulriika) ja 20 vuotta miestänsä nuorempi. Hänen loppuelämänsä oli aika ikävää: hänen ainoa lapsensa (tyttärensä) kuoli onnettomuudessa Helsingissä ja ensimmäisen vaimon lapset kohtelivat häntä aika kaltoin. Äidillääni oli tapana viedä hänelle lämmintä leipää ja muuta syötävää. Äiti löysi hänet vällyjen sisältä kylmissään salin peräkamarista. Jollakin tavoin hän oli kovin avuton, vain muuan naapurissa asuva mies kävi katsomassa, että hän oli kunnossa.

Sitten oli vuorossa Vilhelmiina Gustava (1854 - 1928), Ruskon Äärilän emäntä ja suvun kantaäiti. Toiseksi nuorin sisarussarjassa oli isänsä Syyrin taatan jälkeen Syyrin isännäksi tullut Matti August Serafian (1853 - 1913) kanssa. Vanhin poika saa tavallisesti kotitilan isännyyden,

mutta tässä tapauksessa ei ehditty odottaa nuorempien poikien varttumista, sillä isoäiti Liisa Pakula oli kuollut 1867 ja hänen poikansa, Syyrin taatan veljet, olivat lähteneet isänniksi muualle, joten tila kaipasi kipeästi isäntää.

Tuntuu aika omituiselta, ettei hänestä ja hänen vaimostaan ole tiettävästi säilynyt yhtään valokuvaa, vaikka sellainen on hänen isästään. Tiedetään, että hän oli pienenlätä mies niin kuin hänen aikuiseksi eläneet poikansa, Juho Pakula ja Antto Pakula, isäni. Maria-emännän sisar oli Henriika Heikkilä, Paimion Sukselan Heikkilän emäntä ja samalla äitini äiti. Vanhempani olivat siis serkuksia keskenään. (Yksi Marian ja Henriikan serkuista oli Väinö Aaltosen äiti).

Äitini oli nuorena tyttönä Pakulassa auttamassa tätiiään, joka oli monien raskauksien ja kuolemien rasittama ja väsynyt yksin selviytymään emännän töistä. Juho Otolla ja Marialla oli nim. 16 lasta, joista yksi kuoli heti syntyessään, seitsemän muuta alle vuoden ikäisenä, yksi toisella vuodella, kolme eli yli kymmenvuotiaaksi ja vain neljä lapsista täysikäisiksi. Sylilapset kuolivat varmaankin siinä vaiheessa, kun rintaruokinta oli päättynyt ja todennäköisesti ripuliin.

Yksi nuorena kuolleista Hjalmar Matias kuoli 17-vuotiaana luusyöpään, kun oli loukannut polvensa kelkkamässä toista vuotta aikaisemmin. Kaksi muuta, 13-vuotias Onni Vihtori ja 17-vuotias Jalo Otto kuolivat kurkkumätään. Erityisen ikävältä on tuntunut Jalon kuolema. Hän oli nuori lyseolainen, erittäin lahjakas poika, josta luokkatoveri prof. Einar W, Juva aikoinaan minulle kertoi, että hän oli paljon heitä muita edellä ja että hän teki esitelmiä - yksi oli muistaakseni jostakin filosofista - joita he muut luokkatoverit kuuntelivat silmät hämmästyksestä pyöreinä. Jalo asui Ihamuotilassa kouluaikanaan. ja hänestä on myös säilynyt valokuva.

Aikuiseksi eläneet lapset olivat Juho Evert Pakula, josta tuli Pakulan talon isäntä, Aina Aleksandra, joka naitiin Ruskon Tuoriin emännäksi ja Alma Pakula, josta tuli Tootulan Postin emäntä. Hän kuoli lavantautiin 54-vuotiaana. Nuorin eloonjäänyt oli isäni Antto Herman, josta tuli Pokkolan Kylä-Uotilan isäntä. Hänen isänsä oli jo v. 1899 ostanut Kylä- Uotilan. Sen rakennukset sijaitsivat silloin aivan Pakulan pihan vieressä. Myöhemmin rakennukset (lähinnä päärakennus, v. 1912) siirrettiin nykyiselle paikalle, joka silloin, 1910-luvulla, oli koskematonta metsää ja jonne isäni sitten rakensi myös kaikki tarpeelliset ulkorakennukset.

Maria ja (Juho) Otto Pakula:

Pirkko on äidiltään (äidillä tarkoitetaan seuraavassa Olga Pakulaa) saanut paljon tietoja Pakulan talon elämästä, siis Maria ja Otto Pakulasta. Jo se tapa, jolla Otto Pakula nouti äidin kotoaan Paimiosta auttamaan monien raskauksien ja sairauksien rasittamaa vaimoaan, osoittaa Oton hyväntahtoiseksi ja ystävälliseksi mieheksi. Hän näet tuli hakemaan uutta tytärtä naimisiin menneen ja kotoa pois muuttaneen Alma-tyttären tilalle. Tällainen tyttäresi kutsuminen ja muutenkin ystävällinen kohtelu lämmitti äidin mieltä, eikä kotoa lähtö tuntunut niin ikävältä.

Ongelmiakin tuli, sillä Maria-täti oli aika tarkka ja osin ehkä hajamielinenkin. Ja ehkä suhtautui sisarensa lapseen liiankin tuttavallisesta. Esim. hän lähetti tämän hakemaan naapurista kahvikupilla kahvia, mutta ei antanut rahaa mukaan. Samoin äiti joutui usein hakemaan kananmunan toisesta naapurista, jossa pidettiin muutamaa kanaa ja taaskin ilman rahaa. Joskus äiti toi kaksikin munaa, kun hänestä tuntui nololta yhden munan hakeminen. Silloin muuten oli tapana, että vain torpissa pidettiin kanoja, ei isommilla tiloilla. Ja Pakulan mammakin käytti munat vain lääkkeenä, kun hän tunsu itsensä väsyneeksi ja heikoksi. Äidin oma äiti piti kuitenkin tyttärestään hyvää huolta: pani hänen mukaansa, kun tämä kävi kotonaan Paimiossa, kaikenlaista tarpeellista: mm. rahaa, leninkikankaan ja kahvia, jonka kuitenkin mamma useimmiten käytti.

Pakula oli Hämeentien välittömässä läheisyydessä ja näin hyvä etappipaikka, kun turkulaiset sukulaiset (mm. Ihamuotilat) lähtivät sukuloimaan kauemmas Hämeentietä pitkin esim. Koskelle. He saattoivat pyöriin tulla Pakulaan jo ennen kuutta aamulla. Äitini oli kuitenkin jo hereillä valmiina vastaanottamaan vieraat. Hän keitti kahvit - omastaan - ja tarjosi korppua, ja vieraat lähtivät jatkamaan matkaa.

Äiti tuli Pakulaan v.1907, hyvin ankeaan aikaan, sillä elokuussa pojat, 13-vuotias Onni ja 17-vuotias Jalo, kuolivat kurkkumätään peräjälkeen. Äitiäkin nämä kuolemat järkyttivät niin, että hän usein kertoi niistä omille lapsilleen. Sitten vielä renkipoikakin sairastui, ja mamma sanoi, ettei hän enää jaksaa hoitaa, ja niin poika vietiin lääninsairaalaan, jossa hänet hoidettiin terveeksi.

Kahdentoista lapsen kuoleman aiheuttamaan suruun tuli mammalle vielä lisäksi oman aviopuolison kuolema. Heinäkuussa v.1912, kun äiti ja isä olivat siivoustalkoissa Nuorisoseurantalolla, tuli sinne tieto, että Otto -isäntä oli kuollut sydänkohtaukseen. Kävi sitten vielä niin, että Otto-isännän jälkeen pidetyssä huutokaupassa myytiin eräälle huutajalle kaksi lehmää, joita ostaja ei kuitenkaan maksanut. Mammalta kysyttiin, mitä tehdään, "pannaanko

uloshakuun" ja mamma antoi luvan. Tämä teko rupesi kuitenkin myöhemmin painamaan mieltä, mursi hänen terveyttään ja hän kuoli syksyllä 1913.

Otto Pakulasta vielä: hän oli aikaansa seuraava, raitis, älykäs, huumorintajuinen ja lempeä mies sekä ahkera ja toimelias maanviljelijä. Hänen luonteenpiirteitään kuvaavat seuraavat esimerkit: Kerran tuli outo mies Pakulan tupaan. Isäntä käski istumaan ja kysyi, mitä asiaa vieraalla oli. Mies ilmoitti, että hän tuli töitä HAKEMAAN. Siihen Otto-isäntä: "Kukas ne työt sitten TEKEE?" Muuan toinen mies tuli taloon ja halusi ostaa talon ja kyseli, paljonko oli peltoa ja metsää. Otto Pakula antoi tarvittavat tiedot, mutta kysyi, mitä mies aikoi maksaa talosta. Mies mainitsi summan. Otto-isäntä kysyi sitten - ilman että oli aikomustakaan myydä - oliko hänellä rahat. Mies innostui: "Ei, mutta maksan heti, kun olen ensin myynyt metsän." Selitykseksi kannattaa mainita, että elettiin aikaa, jolloin puuta alettiin viedä ulkomaille ja perustettiin puunjalostustehtaita, jolloin metsien arvo nousi moninkertaiseksi, mutta tieto ei ollut vielä kulkeutunut kaikkien metsänomistajatalonpoikien tietoon, jolloin monet heistä myivät tilansa pilkkahintaan. Otto Pakula oli hyvin selvillä tilustensa arvosta, mutta halusi jututtaa yksinkertaista ostajaa.

Sukulaiset ja tuttavat arvostivat Otto Pakulaa, kysyivät häneltä neuvoja ja halusivat tietää hänen mielipiteensä asioista. Niinpä Matilda Ihamuotila pyysi Otto-veljeään tutustumaan Salo-Uskelassa myynnissä olleeseen Kankareen tilaan, koska oli kiinnostunut ostamaan sen. Otto Pakula lähti poikansa Antton kanssa katsomaan taloa.

He tutkivat kaiken huolellisesti: asuinrakennukset, karjarakennukset, ladot, pellot ja metsät ja totesivat, että talo on erinomaisessa kunnossa ja hinnaltaan edullinen. Matilda ja/tai hänen poikansa halusivat kuulla vielä Oskari Halkilanden (Syyrin taatan nuorimman veljen Aadamin poika) mielipiteen, se seurauksena, että tämä osti tilan itselleen. Matilda Ihamuotila ei kutsunut Halkilahtia enää koskaan vierailulle kotiinsa eikä mennyt Halkilahtien tilaisuuksiin.

Kerran kun Otto Pakula oli ollut kamarissa lukemassa lehteä, hän tuli se kädessään tupaan ja katsoi merkitsevästi sekä äitiä (Olga Pakula) että isää (Antto Pakula) ja sanoi: "Nyt sitten saavat serkutkin mennä naimisiin." Hän oli huomannut, että nuorilla oli jotain vispilänkauppaa ja käyttäytymisestään päätellen hän olisi hyväksynyt äidin miniäkseen. Toisaalta hän toivoi, että äidistä olisi tullut Pakulan emäntä ja mennyt naimisiin vanhemman veljen Juhon kanssa, mutta äiti ei ollut hänestä kiinnostunut. Antto Pakula oli kuitenkin tavoiteltu poikamies, ja äiti hiljainen, joten kesti vielä neljä viisi vuotta vanhempien kuolemasta, ennen kuin äiti ja isä avioituivat.

Matti Matinpöika Syyri - Syyrin taata:

Isä (Antto Pakula) on kertonut, että hänellä oli tapana kouluaihana asua keskellä viikkoa Syyrillä, koska sinne oli Kirkonkulman koululta lyhyempi matka kuin Pokkolaan - Yliskulman kansakoulua ei silloin vielä ollut. Juuri eläkkeelle jääneellä taatalla oli aikaa olla hänen kanssaan ja kertoa hänelle menneistä ajoista humanin elämänviisauden höystämänä. Liedon historiasta saa tietää, millainen taatan puumerkki, suvun tunnus, oli ja myös sen, että hän kuului Liedon Paloapuyhdistyksen johtokuntaan.

Matilda Ihamuotila:

Ihamuotilan täti ja hänen tyttärensä Mandi ja poikansa Frans olivat vanhemmillemme hyvinkin läheiset. Aina Turku-matkoilla käytiin heillä ja vietiin tuliaisia - Jalon koulukortteerikin maksettiin ruokatarvikkeilla. Ihamuotilat vierailivat usein Pakulassa ja sittemmin myös Kylä-Uotilassa. Pirkko muistaa saaneensa kauniin rimsuhelmaisen leningin tuliaisena. Se oli varmaankin Mandin ostama, sillä Matilda Ihamuotila oli kuollut, kun Pirkko oli vasta vuoden vanha. Hän muistaa myös olleensa äitinsä, Postin tädin ja Eilan kanssa kylässä Mandi Ihamuotilan luona. Tämä ei kyllä itse sattunut olemaan kotona, mutta valkoessuinen nainen otti heidät hyvin vastaan, otti piirongin klaffista monenlaisia pikkuleipiä ja pani tassit täyteen ja kehotti kovasti syömään niitä.

Kristian Eskola:

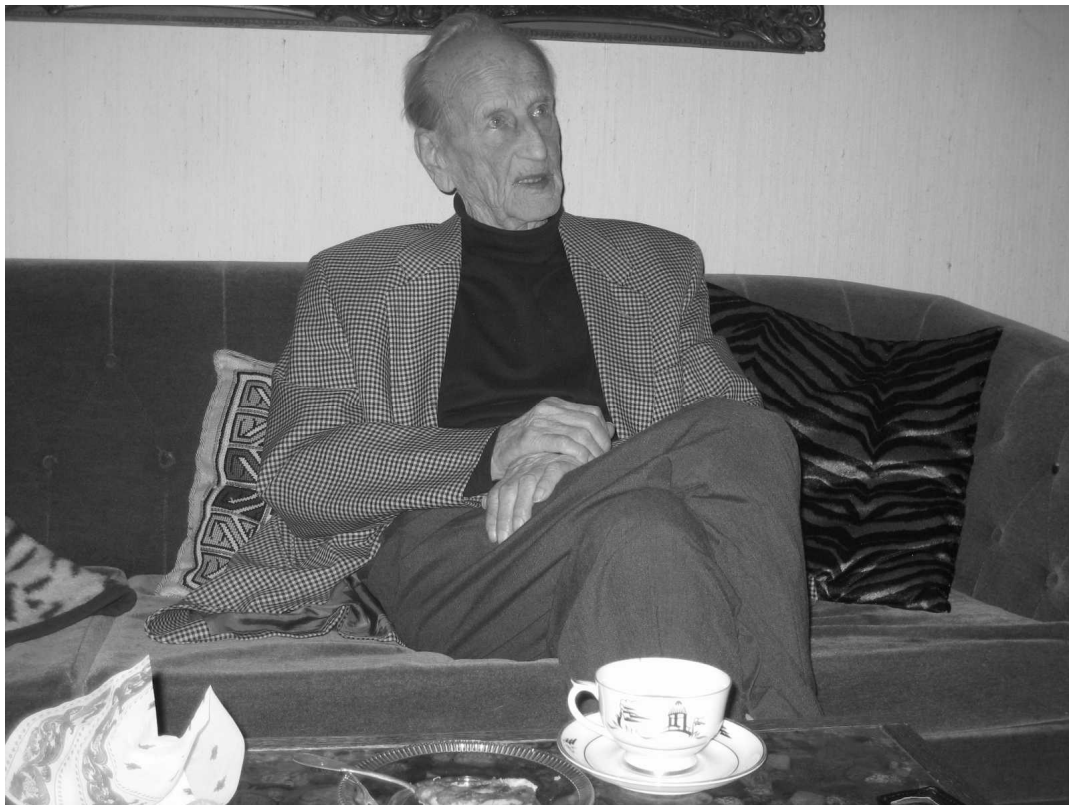
Muistikuva Kristian Eskolasta vahvistaa tiedot suvun jäsenten tiiviistä yhteydenpidosta. Kun hän näet taas kerran tuli Pakulaan, hän sanoi renkipojalle, joka tuli hevosta talliin hakemaan: "Me olemme niin paljon käyneet toisissamme, että hevosetkin ovat niin tuttuja, etteivät ne tappele keskenään, vaikka mihin tahansa pilttuuseen ne sijoittaisi."

Häät ja hautajaiset olivat tietysti ne juhlat, joihin aina tultiin. Kuuluisaksi ovat tulleet Pakulan Aina-tyttären ja ruskolaisen Juho Vainion häät Pakulassa v.1904. Niistä on kirjoitus Varsinais-Suomen maakuntakirjassa, ja niistä on tehty nimiä muuttelemalla televisiossakin esitetty näytelmä. Äitiä loukkasi se, kun tv-näytelmässä oli paljon humalaisia, joista yksi heitettiin ulos ikkunanpokat kaulassa. "Ei siellä ollut muuta humalaista kuin Kustaa-renki", äitini huomautti. Se harmitti tietysti senkin vuoksi, kun ei Pakulassa viinaa suvaittu.

MIKKO IHAMUOTILAN ELÄMÄNTYÖSTÄ

Haastattelu: Ilkka Lindstedt ja Kirsti Kuivajärvi

Toimituksella oli ilo haastatella Mikko Ihamuotilaa hänen kotonaan Turussa. Mikko Ihamuotila kertoi pitkään elämäänsä mahtuneista mielenkiintoisista vaiheista. Seuraavassa Mikko kertoo elämästään: nuoruudesta ja opiskelusta, työvuosista ja vanhemmalla iällä löytämistään suggestiomenetelmistä. Mikon kokemuksia talvi- ja jatkosodasta on luettavissa seuraavassa artikkelissa.

Mikko Ihamuotila kotonaan. Kuva Kirsti Kuivajärvi

Opettajaksi ja agronomiksi

Mikon parhaat nuoruusvuodet kuluivat sodassa. Hän lähti talvisotaan jo 18-vuotiaana.

"Suoritin sota-aikana Jyväskylässä kasvatusopillisen korkeakoulun kurssin, kun välillä pääsin haavoittumiseni johdosta siviiliin. Se antoi minulle paljon virikkeitä. Minua kiinnosti opetusala, ja olisin todennäköisesti lähtenyt opiskelemaan sitä yliopistoon, mutta sodan

jälkeiset ajat muuttivat suunnitelmat. Karjalan siirtoväki sijoitettiin Kanta-Suomeen ja tuli voimaan maanluovutuspakko, joten sain aiheen lähteä opiskelemaan Helsingin yliopistoon agronomiiaa. Ajattelin, että Kustaa-setäni maatilaa jäisi enemmän maata, jos hänelle olisi seuraaja; lapsettomilta vietiin huomattavasti enemmän maata karjalaisille. Kustaa oli ottovanhempani.

Olin opiskeluaikana melko paljon opiskelijoiden luottamustehtävissä. Olin agraariylioppilaiden yhdistyksen puheenjohtaja ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen jäsen. Se aika oli ohjelmaa täysi. Tein opiskeluaikana maatöitä; jälleenrakentamisen aikakausi oli rankkaa, mutta ihmisillä oli kestävyyttä ja halua. Oli vallalla yleinen yritteliäisyys, halu rakentaa parempaa tulevaisuutta.

Minä valmistuin agronomiksi, mutta kun setäni ei halunnut vielä luopua maatilaa pidosta, hain Helsingin yliopiston Malminkartanon koetilan johtajaksi ja pääsin sinne. Olin kymmenen vuotta siinä hommassa, se oli tavattoman mielenkiintoinen tehtävä.

Koetilan johtajan viran rinnalla pidin myös omaa tilaani. Mutta huomasin, että olen kaupunkilaispoika. En minä sopeutunut siellä maalla elämiseen. Sitten kun avioeron jälkeen jouduin olemaan yksin maaseudun pimeyden keskellä, totesin, että ei tämä ole minun elämäni. Kymmenen vuoden jälkeen myin tilan. Uusi omistaja – nyt jo toisessa polvessa – on hoitanut tilaa erittäin hyvin."

Suggestiomenetelmien uudet ulottuvuudet

Vanhemmalla iällä Mikko Ihamuotilan elämässä suggestioon perustuvilla hoito- ja opetusmenetelmillä on ollut tärkeä osa. Hän on kirjoittanut aiheesta paljon, muun muassa yli 400-sivuisen kirjan, Ihminen muutosten keskellä. Teos antaa runsaasti eväitä muutoksen ja vaikeuksien keskellä elävälle ihmiselle, joka saa valita hyvän olon ja menestyksen ja unohtaa tappiot. Kirja on loppuunmyyty, mutta siihen voi tutustua Mikon [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Seuraavassa Mikko kertoo suggestopedisistä menetelmistä:

"Olen aikaisemmin käyttänyt sanaa hypnoosi, mutta vältän sitä nykyisin, koska sitä on väärinkäytetty. Mieluummin puhun suggestiomenetelmistä.

Asuin talvet Espanjassa kymmenen vuotta. Opin siinä sitten espanjaa varsin hyvin. Olin kesät Suomessa, ja minua pyydettiin Päivölän kansanopistoon opettamaan espanjan kieltä. Suostuin. Niihin aikoihin, 1980-luvulla, olin tutustunut suggestopedisiin opetusmenetelmiin. Lähtökohta on se, ettei olla koko ajan syyllistämässä jotakuta: 'nyt teit taas virheen', vaan virheet korjataan ikään kuin ohimennen ja annetaan tunnustusta kaikesta mahdollisesta, joka on

onnistunut. Ei saa luoda oppilaalle sellaista kuvaa, että hän on virheiden tekijä. Mielikuvat ovat tavattoman vahvoja ohjaajia, ja meillä on mahdollisuus vaikuttaa mielikuviimme, sillä tavalla, että ne toimivat meidän ja muiden ihmisten hyväksi. Siinä se yksinkertaisesti esitettyä on. Ei näistä menetelmistä puhuttu mitään Suomessa vielä 1980-luvulla.

Espanjan kurseillani, joita vedin suggestopedisin menetelmin, oli eräs hypnologi, joka sanoi, että minun kannattaisi mennä hypnoosikurssille. Siihen aikaan ne, jotka ohjasivat hypnoosimenetelmiin, olivat hyvin asiantuntevia. Nykyään hypnoosi on valitettavasti luisunut Suomessa harhapoluille.

Muutin kokonaan Suomeen, ja totesin, 62-vuotiaana, että hypnoosissa ja suggestio- menetelmissä on minulle uusi ura. Ajattelin, että minussa on vielä kapasiteettia ja että tämä olisi uusi mielenkiintoinen mahdollisuus toimia.

Siinä oli yksi varjopuoli. Työväenopistossa ns. oikeaoppiset kielenopettajat eivät tykänneet siitä, että on tällainen kaveri, jolla ei ole kielenopettajan pätevyyttä ja jonka kurseille tuppaa heidän kurseiltaan menemään ihmisiä! Painostuksen takia opisto lopetti tuntini. ”

Rentoutus- ja muista hoito-ohjelmista

Mikko on tehnyt työtä myös urheilijoiden kanssa. Monet huippusuorituksiin yltäneet urheilijat ovat saavuttaneet menestyksensä mentaaliharjoittelun avulla ts. positiivisten mielikuvien harjoittelulla.

”Olen treenannut muun muassa tenniksenpelaajia ja erästä syöksylaskijaa. Lähtökohta on oikeastaan sama: onnistumisen mielikuva luodaan mahdollisuuksien puitteissa. Ja mahdollista-han meidän kaikkien on osua kymppiin.

Se kuinka kauan asiakkaat käyvät luonani, vaihtelee kovin paljon. Ensimmäisellä kerralla neuvon käyttämään kasetteja tai CD-levyjä, joita olen tehnyt. Niissä on aluksi rentoutusohjelma, joita ruvetaan kuuntelemaan päivittäin, mieluiten kaksi kertaa päivässä. Se on erityisen hyvä, jos ei esimerkiksi uni tahdo tulla iltaisin. Myöhemmässä vaiheessa asiakas alkaa kuunnella toisentyypisiä ohjelmia.” Syyrin Sanomien toimittajat saivat Mikolta lahjaksi rentoutumisohjelman sisältämät CD-levyt ja pääsivät toteamaan, että ohjelma tepsii ja auttaa unen saantiin.

”Ensimmäisellä kerralla, kun asiakas tulee vastaanotolleni ja on usein hyvin jännittynyt, annan hänelle palan muovailuvahaa ja kehotan häntä painamaan jännityksen sinne. Tulkoon

muovailuvahasta mikä on tullakseen. Se on hämmästyttävää, kuinka hienoja taideteoksia he lopulta tekevät, vaikka ensinnä he sanovat, etteivät saa siitä mitään aikaan.

Mukaan on otettava hyvin vahvasti hengitys. Olen puhunut ohjelmassani pallea-hengityksestä. Aapeli Saarisalo – itämaiden ja kulttuurien tutkija ja tuntija – aikoinaan ihmetteli, että länsimaissa ei opeteta ihmisille hengittämistä, vaikka se on perin keskeinen osa elämäämme! Hengittäminen on ainoa elintoimintomme, joka toimii automaattisesti mutta johon voimme myös tietoisesti vaikuttaa.

Lisäksi olen liittänyt ohjelmiin akupainantaa. Minulla on aiheesta kaksi kirjaa, toinen ranskalaisen ja toinen saksalaisen lääkärin, joihin perustan. Jos on hirveän jännittynyt tai keskittynyt johonkin huonoon mielikuvaan tai kokemukseen, huomio kiinnittyy muualle. Lisäksi on akupistevaikutus. Akupainantaa voi harjoittaa vaikka töissä, työn ohessa. Nämä on sellaisia pikkuniksejä, joilla voi hoitaa itseään, ilman että se herättää sen suurempaa huomiota.

Olen käynyt Jerusalemin hypnoosikongressissa puhumassa uskosta mahdollisena hoitoihin kuuluvana elementtinä. Tästä aspektista ei ollut paljoa puhuttu. Sen ei tarvitse olla uskonnollista uskoa, joskin jos meillä on positiivisesti vaikuttava uskonnollinen usko, sitä on syytä käyttää. Uskoa on monenlaista. Missään nimessä se ei saa olla helvetillä pelottelemista.

Suggestopediset opetus- ja parannusmenetelmät ovat sellaisia, joista haluan kertoa sukulaisillekin. Se on valtavan mukava kokemus, kun pystyy auttamaan ihmisiä. Työelämässäkkin esimerkiksi virastojen kannattaisi järjestää lyhyitä ohjelmia, jotta ihmiset oppisivat hoitamaan itse itseään. Rentoutumaan oppiminen on tärkeä taito, johon tarvitaan aluksi ohjausta.

Pitäisi löytää kriittistä ennakkoluulottomuutta voidakseen ottaa käyttöön sellaiset menetelmät, jotka eivät ole lääketieteellisiä mutta eivät lääketieteen vastaisiakaan. Sellaiset menetelmät, joihin meillä on syntymästämme edellytykset."

Aktiivisuus voimanlähteenä

Mikä on pitkän iän ja hyvän kunnon salaisuus? toimitus vielä uteli.

"Ehkä se on se, että minulla on aina ollut jotain näperreltävää, joka pitää toimeliaana. Yhdessä vaiheessa kirjoittelin. Minulle on ollut hyvin ratkaiseva tekijä, että olen pystynyt auttamaan ihmisiä näillä menetelmillä. Samoilla menetelmillä on voinut auttaa myös itseään, se tulee ikään kuin ilmaiseksi. Monta kertaa, kun asiakkaani on lähdössä, sanon, etten tiedä kumpi meistä hyötyi tästä enemmän, sinä vai minä."

Mainittakoon, että Mikko on vuonna 1971 tehnyt suvulle arvokkaan työn, kun hän on Matilda Ihamuotilan muistosäätiötä ja jälkipolvia varten laatinut sukutaulun.

Entä mitä suku ja sukulaisuus merkitsevät Mikolle?

"Olen ollut iloinen siitä, että minulla on sukukontakteja. Eivät sukusiteet enää ole niin vahvoja kuin joskus ennen vanhoin. Suhtautuminen vanhoihin ihmisiin on ilmeisesti myös muuttunut aika paljon. Vanhat ihmiset olivat aikoinaan tietopankkeja, nyt ei enää tarvita mukaita, kun tietoa löytyy – ainakin näennäisesti – niin helposti internetistä ja muista medioista."

Loppusanat Mikko suuntaa nuorille: "Nuorten soisi pitävän silmänsä auki. Etteivät he ryntäisi mukaan kaikkiin muoti-ilmiöihin. Lähtökohtana pitäisi olla elämän kunnioitus, myös oman elämän."

Nykyisin Mikko suunnittelee ja valmistaa kuntoiluvälineitä
ohjelmana koti – kuntoilu.
Matkallekin mukaan.

Mikon kotisivut: <http://www.mielesivoimavarat.fi>

Syyrin Sanomat onnittelee 5.12.2010

90 vuotta täyttävää Mikko Ihamuotilaa!

TAISTELUA HENKIINJÄÄMISESTÄ

Mikko Ihamuotila muistelee sotakokemuksiaan, kun talvisodan päättymisestä on kulunut 70 vuotta.

Haastattelu: Ilkka Lindstedt ja Kirsti Kuivajärvi

Talvisotaan vapaaehtoisina lähdössä Mikko Ihamuotila (vas.) sekä hänen ystävänsä Reino Vuokko (kesk.) ja Reino Kaukoranta (oik.).

Mikko ja Reino Kaukoranta haavoittuivat vaikeasti mutta lähtivät jälleen vapaaehtoisina jatkosotaan. Reino Vuokko kaatui joukkueenjohtajana jatkosodan kriittisissä vaiheissa Kannaksella. Hän oli vanhempiensa ainoa lapsi.

Sodan kovuus karaisi nuoret sotilaat

"Minulla oli sotilaskoulutustausta: suojeluskunnan poikaosastossa olin poikaväpeli. Johdin poikakomppaniaa paraatissakin. Suojeluskunnan poikatoiminta oli minulle henki ja elämä, koulu jäi hieman sivutekijäksi.

Kun talvisota alkoi, niin oli itsestään selvä, että – vaikka olin koulupoika vielä silloin – rintamalle on mentävä. Täällä Turussa kerättiin vapaaehtoisporukkaa: meitä oli lyseolaisia ja ylioppilaita ehkä yhteensä viisitoista. Minä olin 18-vuotias. Meidät vietiin Kemiin koulutettavaksi. Se oli aika rankkaa hommaa koulupojalle, joka ei ollut sellaisiin rasituksiin ennen joutunut. Jo koulutus oli rankkaa, mutta sitten kun jouduimme rintamalle Kuhmoon, sitten vasta rankka vaihe alkoi. Pakkasta oli yli neljäkymmentä astetta. Sitten piti yrittää vielä taistellakin. Teltaakaan ei oikein uskaltanut lämmittää, kun savu nousi niin korkealle, että vihollisen koneet olisivat löytäneet. Onneksi minulla ja Reino Kaukorannalla, joka oli lapsuudenkavereitani, oli mukana puoliturkit, mikä oli harvinaista. Meillä oli hyvät varusteet, mutta suurimmalla osalla oli vain normaali sotilasasu. Monelta suomalaiselta paletui jalat. Hyvin suurelta osin sota oli taistelua henkiinjäämisestä ihan luonnonvoimiakin vastaan, mutta

toisaalta voidaan puhua kenraali Pakkasesta, joka oli meidän puolellamme. Muistan kuopan, jossa oli kymmenen vihollista jäätyneinä. Olivat etsineet lämpöä toisistaan.

Kiekinniemen taistelu

Venäläiset olivat vallanneet Kuhmossa Kiekinniemen ja Kiekinkosken. Meidän piti hyökätä Kiekinniemeen.¹ Minä olin siinä vaiheessa tarkka-ampujan eli tiedustelijan vakanssilla, joten jouduin menemään ensimmäisenä, ja muu porukka tuli taaempaan aukean ylitse saunan nurkan taakse. Lähdin yhden kaverin kanssa taloryhmään katsomaan, oliko siellä venäläisiä. Totesimme, että lähellä oli jonkinlaista liikettä. Luotejakin tuli, ja menimme talliin, jotta olisimme näkösuojassa. Perässämme tuli muuan Kymäläisen Kalle. Hän näki, että vihollisia oli ulkona, ja ampui pystykorvallaan, kun huusin: ”Tuu äkkiä tänne sisälle”. Siinä vaiheessa hän haavoittui. Me jouduimme sitomaan hänet ja ihmettelimme, mikä nyt eteen, sillä oveen oli varmasti suunnattu konekivääri tai pikakivääri. Kuulin vielä liikettäkin tallin parvella. Muistaakseni tallin ja navetan välissä oli kuitenkin lantaluukku, mistä saimme haavoittuneen toverimme työnnettyä ja itse menimme perässä. Kun palasimme sinne, mistä me kolme olimme lähteneet, se oli masentava näky: siellä makasi erittäin pidetty joukkueenjohtajamme kersantti Liakka kaatuneena ja muita kaatuneita ja haavoittuneita. Lääkintämiehiäkin, jotka olivat yrittäneet tulla auttamaan haavoittuneita, makasi kaksi ammuttuna. Tilanne oli surkea.

Oma haavoittuminen

Kiekinniemessä minä haavoituin käteen. Valtimo meni poikki ja ranneluut rikki. Onneksi Laihosen Manu pystyi vielä toimimaan. Hän otti jostain nauhan ja laittoi minulle kiristysiteen. Hän pani minulle sukset jalkaan ja satoi toiseen käteeni, joka oli myös saanut osuman, suksisauvan. Niin minä lähdin hiihtämään aukean ylitse omien joukkojen puolelle. (Jälkeenpäin, kun tapasin Manun, hän sanoi, että koko ajan lumi pölysi ympärilläni, kun vihollinen paahtoi konekiväärillä mutta ei osunut.) Manu katsoi parhaaksi odottaa pimeään tuloa suomalaisten kaatuneitten rinnalla.

Haavoittumiseni jälkeen minulla oli voimat ihan loppu. Sanoin omille: ”Menkää hakemaan ne pojat pois sieltä”, sitten minulta meni taju. Kaksi lopen väsynyttä lääkintämiestä lähti kiskomaan minua ahkiossa taakse. Muistan, että minun kävi sääliksi heitä, mutta en itse pystynyt

---

¹ Suomalaisten vastahyökkäys alkoi jouluaattona 1939. – Toim. huom.

enää muuta kuin olemaan. Verta olin menettänyt niin paljon, että taju meni vähän väliä. En muista edes kaikkia vaiheita. Minut siirrettiin Suomen kapeimmasta kohdasta, Kuhmosta Kokkolaan sotasairaalaan, mistä vaiheesta minulla ei ole minkäänlaista muistikuvaa. Olin ilmeisesti tajuttomana koko ajan.

Siellä oli erittäin hyvä henkilökunta. Kesti aikansa, ennen kuin käsi rupesi paranemaan. Jälkeenpäin kuulin, että lääkärit olivat jo suunnitelleet, että käsi amputoitaisiin. Tästä en onneksi tiennyt mitään.

Kanslisti Kaija rupesi taluttamaan minua – aluksi ilmeisesti velvollisuudesta, mutta sitten me tietysti rakastuimme. Käsikin pelastui, mutta sitä jouduttiin remontoimaan: siinä ei ollut tuntoa, yksi hermo oli poikki, peukalo ei liikkunut eikä ranne. Minulla oli onnea, sillä pääsin kenties maailman parhaan sotakirurgin, Fabian Langenskiöldin, hoidettavaksi. Hän oli ollut Etiopiassa Suomen Punaisen Ristin ambulanssissa auttamassa mustia veljiä, kun Mussolini oli hyökännyt sinne (1936). Minulla oli ainutlaatuinen onni, että Langenskiöld otti hoitaakseen tämän käden. Hän sai liitettyä medianus-hermon takaisin, jotta käteen palautui tunto. Se oli hämmästyttävä operaatio.

Jatkosotaan velvollisuuden tunnosta

Olin mukana jatkosodassa, vaikka minun ei olisi ollut haavoittumiseni vuoksi pakko lähteä. Ajattelin, että täytyy lähteä hakemaan takaisin se, mikä on vääryydellä otettu. Minä olin jatkosodassa alusta loppuun kesäaikaan. Talvisaikaan en uskaltanut olla rintamalla käteni takia, sillä sen verenkierto oli niin huono.

Antti-veljen kohtalo

Antti-veljeni oli reservin luutnanttina komppanianpäällikkönä itärajan toisella puolen. Sieltä hän pääsi kadettikouluun. Kesällä 1944 alkoi Neuvostoliiton suurhyökkäys. Kadettikurssi lähetettiin jatkosodan kriittisessä loppuvaiheessa rintamalle. Antti päätyi komppanianpäälliköksi Kannakselle. Hän oli kenraali Adolf Ehrnroothin alaisuudessa. Hän oli Vuoksen toisella puolen Äyräpään taisteluissa mukana, mikä oli ilmeisesti aivan helvetillinen paikka.

Kun tulin Kannakselle, näin siellä tienviitan, jossa oli veljeni yksikön peitenumero. Menin pataljoonan esikuntaan ja kysyin, onko täällä vielä luutnantti Ihamuotila, joka oli siellä ainakin vielä viikko sitten. Esikunnasta sanottiin, ettei siellä ollut enää yhtään upseeria, joka oli ollut

siellä viikko sitten: haavoittuneita tai kaatuneita kaikki. Sen jälkeen löysin Antin komppanian. Siitä ei ollut kovin paljon jäljellä: ehkä toistakymmentä miestä. He kertoivat, että Antti oli kuljetettu taakse, mutta he eivät tienneet, oliko hän elossa enää. He sanoivat, että Antti oli hyvin arvostettu ja kunnioitettu esimies.

Minä olin rintamalla epätietoisuuden tilassa. En tiennyt oliko Antti enää elossa vai ei, kunnes tuli kotoa kirje, jossa kerrottiin, että Antti oli Kanta-Suomessa sairaalassa hyvin heikossa kunnossa. Hänen komppanialleen oli annettu tehtäväksi tehdä vastahyökkäys. Antti johti sitä hyökkäystä ja meni upseerina – kuten silloin oli tapana – edeltä. Silloin häneen osui luoti, joka meni hänen sydämensä vierestä läpi. Se oli ihan siinä ja siinä, että hän ei olisi kuollut siihen. Hänellä oli kuitenkin edellytykset toipua, kun hän oli päässyt sairaalaan. Hänelle jäi jonkinlaisia sydänoireita, mutta hän jatkoi rauhan aikana upseeritehtävissä ja yleni everstiluutnantiksi. Antti menehtyi 47-vuotiaana, ilmeisesti sydän petti sotavamman vuoksi. Hänen upseeritoverinsa sanoivat, että hänessä oli kenraaliainesta.

Maanpuolustustahto oli korkea

Maanpuolustustahto oli, eritoten talvisodassa, erittäin korkea. Kansa oli hyvin yksimielinen. 30-luvun loppupuolella oli ollut taloudellisesti hyviä vuosia, mikä osaltaan vaikutti siihen. Enemmistölle Suomen kansasta oli tullut selväksi, mitkä seuraukset on sillä, jos antaudutaan.

Sodassa syntyi paljon yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Minulla on vieläkin ikävä näitä kavereitani. Muutama vuosi sitten koetin vielä kysellä Laihosen Manun perään, mutta kyllä hänkin on ilmeisesti jo kuollut.

Monia alkoivat sotamuistot myöhemmin kiusata, tuli ns. post-traumaattisia häiriöitä. Niistä asioista olisi täytynyt oppia puhumaan. Mutta on myös pelätty muiden ihmisten reaktioita siihen, mitä heille kertoo.

Me veteraanit pidimme yhteyttä sodan jälkeen. Oli arvokas asia se tieto, että rintamalla oli kavereita, jotka olivat valmiit auttamaan ilman mitään ehtoja."

Kiitokset Suomen naisille

Haastattelun jälkeen Mikko Ihamuotila muistutti vuonna 2002 Syyrin Sanomiin sota-ajan Suomen naisille kirjoittamistaan kiitoksista. Kirjoituksessaan Mikko korosti naisten osuutta sekä rintaman palvelutehtävissä ja sairaanhoidossa että kotirintaman moninaisissa töissä ja myöhemmin sodan jälkeen kovia kokeneiden aseveljien kanssaeläjinä.

"Ja kiitos teille, Suomen äidit – jo ajan rajan tuolla puolen – ja te muut esirukoilijat. Te muodostitte rukousmuurin kansamme suojaaksi. Ja kansa pelastui. Miehet kestivät."

Mikon kirjoittama runo

Tämä viestimme Herralle Taivaan:

Enää sotaan, tuskaan ja vaivaan
tämä maa ei joutua saa
niin kallis meille on syntymämaa.
Sä huolehdi kansamme teistä.
Vaan meitä ei orjuuteen syöstä,
ei vieras raiskaa, ei ryöstä –
tätä maata, syntymämaata.
Sen voimme vieläkin taata,
jos kohtalo kiinni on meistä.

Pian eessä on meillä kaikilla
iltahuuto tuo viimeinen
ja varusmestari Taivahan portilla
kerää varusteet jokaisen.

"No, annappa pyssysi, tarkastan sen
hyvin kiiltävi piippu ja rasvainen

ja asetakkisi,

- ehjä, kulunut kyllä

vaan istuisi vieläkin uljaasti yllä

ja pakkisi, -vähän lommolla

karstaakin kyljissä –no okei

se siviiliin pääsyä estäne ei.

- Ja mitäkö mukaasi?

Tuo nauha asetakkisi rinnassa

- sen mukahan saat

ja nuoruuden muistoista arvokkaat.

SÄÄTIÖN JAKAMAT APURAHAT

Matilda Ihamuotilan jälkeläiset

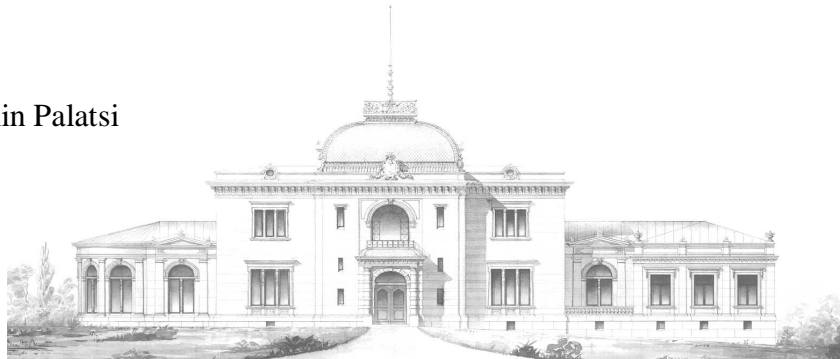
Nimi	Oppilaitos ja opinnot	Myönnetty summa
Heidi Kuivajärvi	T:reen ammattikorkeakoulu, liiketalouden tradenomi, 2. vuosi	1 500,-
Ilkka Lindstedt	Hgin yliopisto, arabian kielen ja islamin tutkimus 5.vuosi	1 500,-
Salli Lindstedt	Helsingin yliopisto, oikeustiede, 3. vuosi	1 500,-
Kari Kahila	Hollolan lukio, 1. vuosi	200,-
Henri Kahila	Lappeenrannan teknillinen yliopisto Konetekniikka, mekatroniikka, 5.vuosi.	1 500,-
Fanny Syrjänen	Teknillinen korkeakoulu, puunjalostustekniikka, 1. vuosi	1 500,-
Anna Syrjänen	Helsingin normaalilyseo, 2.vuosi	200,-
Helena Fabre-Sipilä	Turun ammatti-instituutti, lähihoitaja, 2.vuosi	1 500,-
Topi Koskinen	Turun yliopisto, luonnontieteellinen, 1. vuosi	350,-
Sanni Verkasalo	Pirkanmaan amk, Sosiaaliala, musiikkiterapian sv. 2.vuosi	1 000,-
Liisa Ihamuotila	Tampereen ammattiopisto, sporttimerkonomi 1. vuosi	1 000,-
Sanni Ihamuotila	Tampereen ammattiopisto, vaatetusalan perustutkinto, pukuompelija, 3. vuosi	1 000,-
Elina Seppälä	Helsingin yliopisto, yleinen historia, 10. vuosi	1 500,-

Matilda Ihamuotilan sisarusten jälkeläiset

Hertta Rostén	Jyväskylän yliopisto, suomen kieli, ekologia ja ympäristön hoito, 1. vuosi (4. vuosi)	950,-
Sanni Rostén	Tampereen yliopisto, puheoppi, 1. vuosi	950,-
Niklas Saari	Sallan lukio, 2.vuosi	350,-
Pauliina Järvinen	University of Queensland Zoologia 1. vuosi	1 500,-
Kamomilla Ilmonen	H:gin yliopisto, sosiaalipolitiikka, 2.vuosi	950,-
Ville Ilmonen	Helsingin Teknillinen korkeakoulu, Informaatioverkostojen tutkinto-ohjelma 4. vuosi	950,-
Matti Jaakkola	H:gin kauppakorkeakoulu, Laskentatoimi 6. vuosi	950,-
Johannes Äärilä	Helsingin yliopisto, metsäekonomia, 2. vuosi	950,-
Sakari Äärilä	Helsingin yliopisto, maantiede, 1. vuosi	950,-
Alma Lehmuskallio	Teatterikorkeakoulu, ohjauksen koulutusohjelma, 1. vuosi	950,-

**LISÄINFORMAATIOTA SUKUTAPAAMISESTA
TAMPEREELLA 29.8.2010**

Ravintola Finlaysonin Palatsi

PAIKKA   Finlaysonin Palatsi

TARJOILU (alustava):

Jääkellarin lohta

Savulohifileetä, sinappikastike

Paahtopaistia, piparjuurikermaa

Vihreäsalaatti

Tomaatti-Mozzarella salaatti

Broiler-pastasalaatti

Keitetyt perunat

Leipä ja voi

* * *

Kalkkunan sisäfileetä, tumma siiderikastike

Kermaperunat

Kasvisgratiini

* * *

Vanilja bavaroise, mustaherukkakastike

Kahvi / tee

Ohjelma alkaa lounaan jälkeen arviolta noin klo 13:30

Klo 13:30 Opastettu kävelykierros Finlaysonin alueella

Finlaysonin puuvillatehtaan perusti James Finlayson 1820. Tehtas oli pitkään suomalaisen teollisuustoiminnan esikuva ja merkittävin työllistäjä. Finlayson oli 1920-luvulle saakka Pohjoismaiden suurin teollinen toimipaikka. Finlaysonin alue kasvoi 1800-luvun lopussa pienoisvaltioksi kaupungin sisällä. Tehtaan työntekijöiden oli helppo samastaa itsensä finlaysonilaisiksi. Tehtaalla oli oma koulu, sairaala, poliisi ja kauppa sekä raha. Oppaan johdolla tutustutaan Finlaysonin palatsin puutarhaan sekä Tallipihaan, joka on elävä osa vanhaa Tamperetta. Kierros kulkee halki historian kohti Finlaysonin vanhaa tehdasaluetta ja sen nykypäivää.

Klo 15:00 Tutustuminen Työväenmuseo Werstaaseen

Werstaan näyttelyt tarjoavat monipuolisen kuvan teollistuneen ajan ja kansalaisyhteiskunnan historiasta. Aikaansa seuraavassa näyttelytarjonnassa tulevat esille niin sosiaal historian, työväenkulttuurin, kuvataiteen kuin poliittisenkin historian kiinnostavimmat käännteet. Werstaalla päähenkilöitä ovat tavalliset ihmiset, joiden arkipäivästä, työstä ja erilaisuudesta kerrotaan mieleenpainuvia tarinoita. Werstas on monipuolinen ja erilainen museo. Museoon tutustutaan oppaiden johdolla.

Tekstiiliteollisuusmuseo

Tampere oli suomalaisen tekstiiliteollisuuden pääkaupunki, jossa toimi parhaimmillaan kymmeniä puuvilla-, pellava-, villa- ja trikootehtaita. Tekstiiliteollisuusmuseo kertoo tamperelaisten tekstiilitehtaiden tarinan puuvillateollisuuden syntysijoilla Finlaysonin Vanhassa tehtaassa. Tekstiiliteollisuusmuseossa voi tuntea puuvillan, pellavan, villan ja silkin tunnun hyppysissään. Näyttelyssä pääsee myös perehtymään, miten eri kuidut jalostuivat tehtailla langaksi, langasta kankaaksi ja kankaista tuotteiksi. Kävijän ulottuvilla on aidon tehdassalin tunnelma. Tunnelmaa luovat aidot teollisuuskoneet, sadat tehtaiden historiaan liittyvät esineet ja valokuvat sekä noin 3000 tamperelaisen tekstiiliteollisuuden tuotetta.

Höyrykonemuseo

Finlaysonin tehtaalla voimanlähteenä käytetty Sulzerhöyrykone on edelleen alkuperäisellä paikallaan. Vuonna 1900 käyttöön otettu konejättiläinen on suurin Suomessa käytetty höyrykone.

Sen teho on 1650 hevosvoimaa ja vauhtipyöräkin halkaisijaltaan yli 8 metriä. Kone oli käytössä päivittäin vuoteen 1926 asti, minkä jälkeen se toimi vielä varavoimalaitoksena 1950-luvun puoliväliin saakka. Höyrykone on nimetty tehtaan omistajasukujen päämiesten vaimojen mukaan Heleneksi ja Marieksi. Koneen valmisti Sulzerin tehdas Sveitsissä vuonna 1899. Kone otettiin seuraavana vuonna käyttöön Finlaysonin tehtaalla samoihin aikoihin rakennetun kehräämö Siperian kehruukoneiden ”moottoriksi”.

Klo 16:00 Iltapäiväkahvit kahvila Nostalgiasa

Museovierailun päätteeksi, ennen kotiin lähtöä, juodaan vielä yhdessä iltapäiväkahvit kahvila Nostalgiasa, aivan Werstaan naapurissa.

Nostalgiasa voit aistia myös historian siipien havinan, sillä kahvila sijaitsee Finlaysonin alueella Siperian liiketilassa. Finlaysonin aikana kahvilan tiloissa sijaitsi viimeksi kutomon värjäämö vielä 1980-luvulla. Kahvilaan on kulku Työväenmuseo Werstaan aulasta.

SUKUSEURAN HALLITUS

Puheenjohtaja Jukka Kahila

Suuntakuja 3, 15870 HOLLOLA
Puh: 03-7804059, työ 03-5538441,
gsm 040 8411739
Email: jukka.kahila@huurre.com

Sihteeri Matti Äärilä

Maunulantie 53, 20900 TURKU
Puh: 02-2580283, Gsm 040 747 0026
Email: matti.aarila@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja Kyllikki Raatikainen

Pakaistentie 37, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322465, Gsm 050 375 9732

Rahastonhoitaja Antti Pakula

Pahkalaukkaantie 731, 21360 LIETO AS.
Gsm 040 7578665
Email: antti.pakula@kolumbus.fi

Sirkka Vainio

Paavaistentie 7, 21290 RUSKO
Puh: 02-4322130, Gsm 0400 798 677

Ulla Vesander

Kumpulanportti 3 C 11, 00520 HELSINKI
Puh: 09-799915, Gsm 050 323 5433
Email: uvesander@netti.fi

Kaija Kurkela

Mäkitie 9, 21430 YLISKULMA
Puh: 02-487 5715, Gsm 040 861 8143

Sini Fabre

Vatselankatu 5 b 14, 20500 TURKU
Gsm 041 5480373
Email: sifabr@utu.fi

Webmaster Matti Saarinen

Pokkolantie 21, 21420 LIETO
Puh. 0400829417
Email: matti.saarinen@elisanet.fi

Syyrin Sanomien toimittaja Ilkka

Lindstedt

Neljäs Linja 16 b 25, 00530 HELSINKI
Puh: 040-8471820
Email: ilkka.lindstedt@helsinki.fi

Fredrica ja Matti Syyrin sukuseura

Maunulantie 53, 20900 Turku

<http://www.syyrinsukuseura.com>

Perustettu 16.9.1984

Jaakko Ihamuotila pitämässä puhetta sukukokouksessa Liedossa.

Kuva Matti Äärilä